

Indstilling af Casper Lykkegaard, Morten Søgaard & Jacob Kragelund for projektet *Kontant: Læger på kanten*

Hvad sker der med patientbehandlingen, når en udenlandsk ejet sundhedskoncern profitmaksimerer driften af almene lægepraksisser overalt i Danmark? Det afdækker Kontant i tre rystende tv-programmer og dertilhørende nyhedsdækning om koncernen Alles Lægehus. En sundhedskoncern, der står for driften af en lang række lægehuse særligt i landets yderområder. Lægehuse, der for 130.000 patienter er den vigtigste kontakt til sundhedsvæsnets, men som ifølge eksperter i flere tilfælde drives som en stråmandsvirksomhed, hvor den ansvarlige læge sjældent er til stede. I stedet møder patienten sygeplejersker eller lægevikarer uden speciale i almen medicin. Det afsløres, at en stor gruppe hospitalslæger har indgivet en række chokerende bekymringshenvendelser til regionen efter at have tilset patienter fra Alles Lægehus, hvor tegn på livstruende sygdomme ikke er blevet opdaget.

Men det er ikke kun patienterne, der er ofre i sagen - Det er sundhedsvæsnets også. Almen praksis er hovedindgangen til det danske sundhedssystem og bygger i høj grad på tillid. Den tillid brister, når man følger Kontant-redaktionens imponerende optrevling af Alles Lægehus' forretningsmetoder.

På baggrund af tusindvis af siders aktindsigt i lægeklinikkernes afregninger til regionen afslører journalisterne, at Alles Lægehus systematisk fakturerer det offentlige for ydelser, der aldrig er udført. Gennem et langvarigt kilde-arbejde finder de en central instruks, der opfordrer klinikkerne til at spekulere i tillægsydelser. Journalisterne afdækker, at en sygeplejerske i USA om natten ændrer fakturaer uden lægens vidende. Som seer tror man knap sine egne øjne, da journalisterne finder frem til benamputerede Vagn, hvis journal afslører, at Alles Lægehus på to år systematisk har faktureret regionen for dusinvis af depressionstest af den hårdføre, tidligere fisker. Det konfronterende interview med bestyrelsesformanden i Alles Lægehus er et studie i, hvad man kan opnå med vedholdenhed og stærk research og bør blive pensum på journalistuddannelserne.

Når *Kontant: Læger på kanten* er en oplagt Cavlingkandidat, skyldes det i lige så høj grad afsløringerne af et offentligt system, der vender det blinde øje til. Samfundet har brug for, at nogen vil drive lægeklinik i yderområderne, og man kan ikke slippe tanken, at det er en medvirkende årsag til regionernes langmodighed. Undervejs har journalisterne kæmpet en hård kamp for retten til aktindsigt hos Region Nordjylland, der - ifølge Ankestyrelsen - uberettiget afviste alle journalisternes anmodninger om aktindsigt fra marts 2024 og frem. Kontant finder desuden frem til tidligere ansatte, der for år tilbage har advaret regionen om systematisk overfakturering, uden at det blev stoppet.

Efter programmerne har Region Nordjylland måttet åbne sager om tilbagebetaling af uberettigede honorarer og anmeldt Alles Lægehus A/S og en række nordjyske klinikker til politiet, der nu efterforsker sagen i National enhed for Særlig Kriminalitet. Tusindvis af patienter har ikke længere læge hos Alles Lægehus, da klinikkerne er blevet opsagt af ejerlægerne eller regionen, og en række nordjyske klinikker granskes hos Styrelsen for Patientsikkerhed. To regioner har valgt at undersøge samtlige lægeklinikkers afregninger og har fundet uregelmæssigheder hos mere end 100 af dem. Som følge af afsløringerne får 2,5 millioner danskere nu en ydelseskvittering efter hver konsultation, og regeringen vil stække mulighederne for stråmandslæger ved at begrænse antallet af klinikker en læge må eje.

Casper Lykkegaard, Jacob Kragelund og Morten Søgaards vigtige arbejde fortjener Cavlingprisen for at sætte kritisk lys på en privat sundhedskoncerns indtog i primærsektoren, hvor helt almindelige danske lægekonsultationer bliver indtægtskilder for et multinationalt selskab med hovedsæde i Australien.

Med venlig hilsen

Casper Walbum Høst, Redaktionschef, DR Nyheder